

MONUMENTENWACHT WEST-VLAANDEREN

DE TROEF VOOR UW ERFGOED

NETWERKMOMENT ERFGOED ZUIDELIJKE WESTHOEK

21 MAART 2018

ERFGOED IS WAARDEVOL!

- > erfenis van onze voorouders
- > waardevol voor onze (klein)kinderen
- > verrijkend voor onze omgeving
- > uniek en onvervangbaar
- > boordevol verhalen en geschiedenis
- > grondstof voor toerisme

ERFGOED IS OOK KWETSBAAR!

- > oude rommel, nutteloos
- > verval en degradatie
- > calamiteiten
- > druk van nieuwbouw
- > risico op afbraak en sloop
- > verkeerd onderhoud en herstel
- > kost handenvol geld

UITDAGINGEN VOOR DE TOEKOMST

- > grenzen van overheidsmiddelen bereikt
- > restauratiepremies zijn verlaagd
- > lange wachtlijst voor restauratiepremies
- > druk op gemeenten neemt toe
- > enorm patrimonium te onderhouden in Vlaanderen
- > kerken lopen leeg en sluiten

MEER INZETTEN OP ONDERHOUD VAN ERFGOED!

- > verval vermijden door goed te onderhouden
- > beheren als goede huisvader en je eigen woning
- > dure restauratiekosten vermijden
- > permanente aandacht en goede planning
- > elk zijn verantwoordelijkheid: overheid & particulieren

MONUMENTENWACHT ALS ANTWOORD:

BETER VOORKOMEN DAN GENEZEN!

- > zet in op preventief erfgoedbeheer
- > focust op onderhoud en herstellingen van erfgoed
- > adviseert eigenaar en beheerder van erfgoed in onderhoud
- > zowel bouwkundig als interieur
- > onze missie: instandhouding en sensibilisering van erfgoed

WACHT NIET JARENLANG OP RESTAURATIEPREMIES, ZET IN OP ONDERHOUD!

MONUMENTENWACHT WERKWIJZE

- > lid worden voor € 40 per jaar per gebouw
- > eerste inspectie ter plaatse, soms kleine herstellingen
- > toestandrapport met aanbevelingen
- > gratis nazorg: toelichting rapport en begeleiding
- > herhaalinspecties
- > gespecialiseerd advies
- > meerjarenonderhoudsplan en kostenraming

WERKWIJZE

BOUWKUNDE: SCHADEBEELDEN VASTSTELLEN EN INTERPRETEREN

barsten

los metselwerk

uitgespoeld voegwerk

los pleisterwerk

WERKWIJZE

BOUWKUNDE: SCHADEBEELDEN VASTSTELLEN EN INTERPRETEREN

houtborende insecten

rottend gebintehout

zwammen

WERKWIJZE

BOUWKUNDE: RAPPORTVOORBEELD

Monumentenwacht West-Vlaanderen v.z.w.
Filiaal Provinciehuis Boeverbos
Koning Leopold III-lean 31
8200 Brugge - Sint-Andries

secretariaat T 050.40.31.36
F 050.40.34.58
E edwin.dumarey@west-vlaanderen.be

contactpersoon T 050.40.31.39
inspectie E tracy.maenhout@west-vlaanderen.be

Indien u nog vragen hebt bij dit verslag of de uit te voeren werken, aarzel niet met ons contact op te nemen.

Bouwkundige inspectie		INSPECTIENUMMER : W-42/51206/2013/B
OBJECT	:	Casino Kursaal Oostende
LIGGING : Straat + nr. Gemeente/Stad	:	Kursaal - Westhelling 12 8400 OOSTENDE
WETTELIJKE BESCHERMING	:	Beschermd als monument bij MB d.d. 23/01/1998.
HUIDIGE FUNCTIE	:	Cultuur/Horeca/Evenementen
ABONNEE	:	Exploitatie Kursaal Oostende NV De heer Freddy Lowyck (freddy.lowyck@kursaalooostende.be) Kursaal - Westhelling 12 8400 OOSTENDE
INSPECTIEDATA	:	16/07/2013
UITGEVOERD DOOR	:	Tracy Maenhout, Patrick Declercq en Alex Hoomaert
TOTAAL AANTAL MANUREN	:	48 uren (ter plaatse)
UITGEVOERDE WERKEN	:	/
GEBRUIKTE MATERIALEN	:	/
VORIGE INSPECTIES (sinds 2000)	:	Het was een eerste inspectie. Het betreft enkel het deel beheerd door Kursaal Oostende NV.
OPMERKINGEN	:	De restauratie beëindigd in 2003 werd niet volledig uitgevoerd.

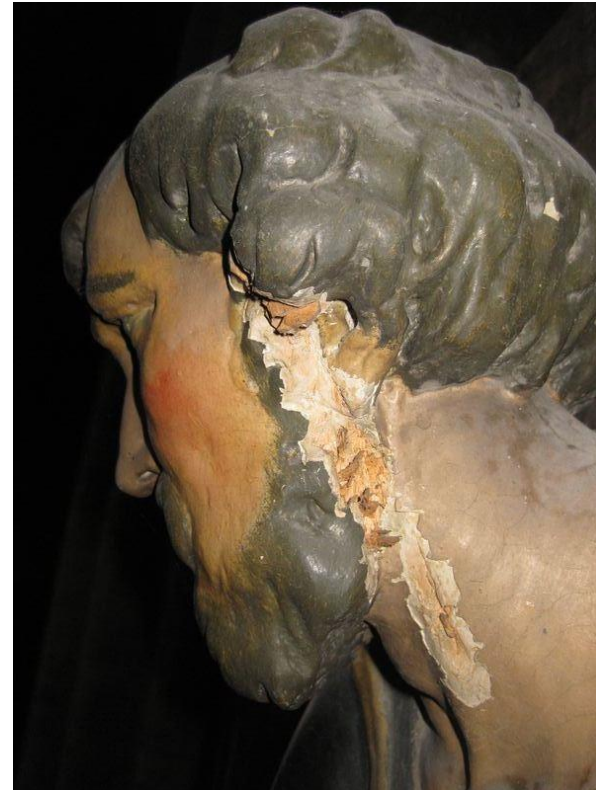
RAPPORT MET AANBEVELINGEN

- toegankelijkheid, bereikbaarheid, veiligheid
- instandhouding en herstellingen
- duurzaam onderhoud
- prioriteiten ...

WERKWIJZE

INTERIEUR: SCHADEBEELDEN VASTSTELLEN EN INTERPRETEREN

WERKWIJZE

INTERIEUR en BUITENSTAANDERS

WERKWIJZE

INTERIEUR: RAPPORTVOORBEELD

Monumentenwacht West-Vlaanderen v.z.w.

Filiaal Provinciehuis Boeverbos
Koning Leopold III-laan 31
8200 Brugge - Sint-Andries

secretariaat T 050.40.31.36
F 050.40.34.58
E edwin.dumarey@west-vlaanderen.be

contactpersoon T 050.40.31.54
inspectie E brecht.lagae@west-vlaanderen.be

Indien u nog vragen hebt bij dit verslag of de uit te voeren werken, aarzel niet ons te contacteren.

Interieurinspectie	INSPECTIENUMMER / W-42/51206/2013/1
OBJECT	: Casino Kursaal Oostende
LIGGING : Straat + nr. Gemeente/Stad	: Kursaal – westhelling 12 8400 OOSTENDE
WETTELIJKE BESCHERMING	: Beschermd als monument bij MB d.d. 23/01/1998
HUIDIGE FUNCTIE	: Cultuur/Horeca
ABONNEE	: Exploitatie Kursaal Oostende NV De heer Freddy Lowyck (freddy.lowyck@kursaalooostende.be) Kursaal – westhelling 12 8400 OOSTENDE
INSPECTIEDATA	: 7 & 14/08/2013
UITGEVOERD DOOR	: Brecht Lagae & Alex Hoormaert
TOTAAL AANTAL MANUREN	: 8 uren
UITGEVOERDE WERKEN	: /
GEBRUIKTE MATERIALEN	: /
VORIGE INSPECTIES	: /
INVENTARISSEN/REPERTORIA	: Verslag vooronderzoek Studiebureau L. De Clercq Paul Delvaux

INTERIEUR: MONITORING en KLIMAATMETINGEN

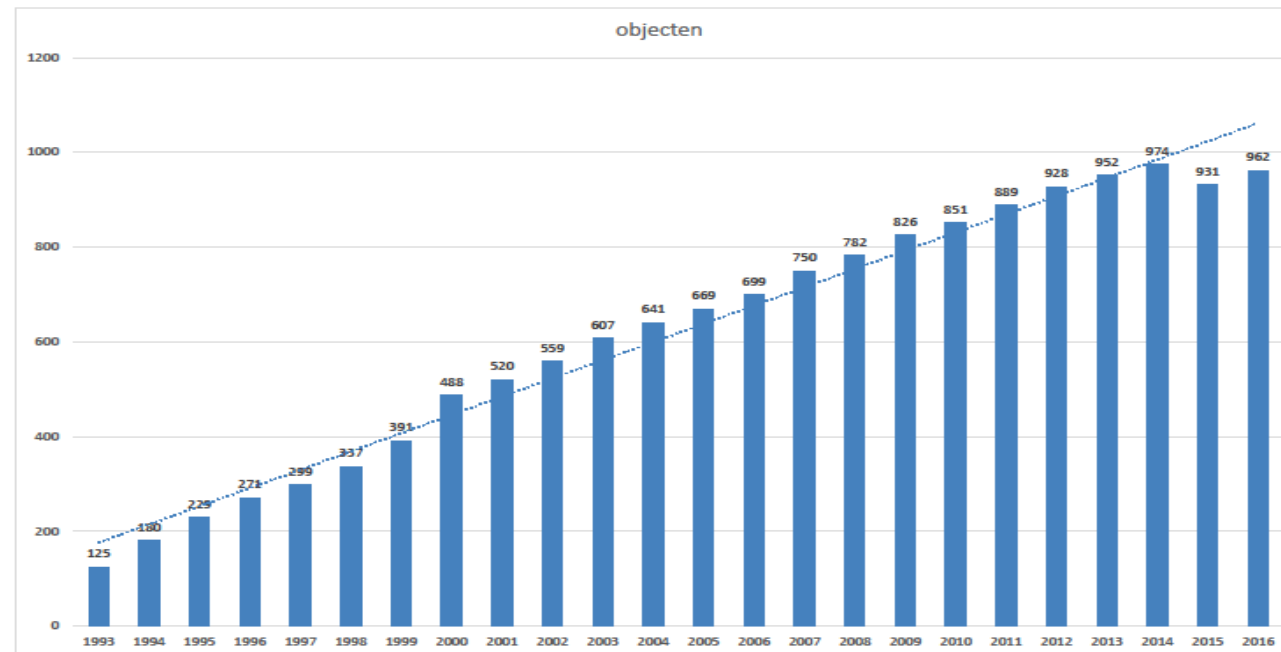
GROTE DIVERSITEIT IN OBJECTEN!

LEDEN en OBJECTEN

Anno 2018 telt Monumentenwacht WVL 525 leden en 986 objecten of bouwhelen

Evolutie aantal objecten van 1993 (125) tot 2017 (986)

LEDEN en OBJECTEN

LEDENGROEPEN:

Kerkfabrieken: 51%

Openbare besturen: 13%

Private sector: 35%

OBJECTTYPES:

Kerken en andere religieuze gebouwen: 38%

Particuliere woningen: 12%

Culturele bestemming: 11%

Schoolgebouwen: 8%

Openbare gebouwen: ca. 7%

Bedrijven en handel: ca. 7%

ORGANISATIESTRUCTUUR

VLAAMSE OVERHEID

Monumentenwacht Vlaanderen vzw

5 Vlaamse provincies

MOWA
West-
Vlaanderen
apb

MOWA
Oost-
Vlaanderen

MOWA
Antwerpen

MOWA
Vlaams-
Brabant

MOWA
Limburg

ABONNEES (leden, eigenaars)

ORGANISATIESTRUCTUUR

Naar Nederlands voorbeeld is Monumentenwacht opgericht in elke Vlaamse provincie.

Tegelijk werd een ondersteunende vereniging voor de 5 provinciale verenigingen opgericht Monumentenwacht Vlaanderen VZW, gevestigd in Antwerpen. Deze 'koepel' beheert de gemeenschappelijke belangen van Monumentenwacht:

- periodiek overleg op diverse niveaus
- gelijke tariefstructuur
- afgestemd personeelsbeleid
- gemeenschappelijk veiligheidsbeleid
- opleidingen en expertiseopbouw
- gemeenschappelijke databank en software

Om de band onder de 6 verenigingen te versterken is een afsprakennota goedgekeurd door de respectievelijke beheerders.

ONROEREND ERFGOED

Relatie Agentschap Onroerend Erfgoed en Monumentenwacht geregeld bij BESTUURSAKKOORD tussen de Vlaamse overheid en elk van de 5 Vlaamse provincies (voorjaar 2013):

- > provincies continueren de werking van Monumentenwacht elk voor de eigen provinciale vereniging en samen voor de koepel MOWA Vlaanderen vzw
- > financiering van de 6 Monumentenwachtverenigingen hoofdzakelijk door de 5 provincies
- > Vlaamse overheid geeft toelage aan de 'koepel' voor 3 opdrachten:
  - Monumentenwacht Varend Erfgoed
  - Monumentenwacht Archeologie
  - MOP = meerjarenonderhoudsplan of KPI = kostprijsindicatie

RAAD VAN BESTUUR

Monumentenwacht West-Vlaanderen = een autonoom provinciebestuur of apb
aparte Raad van Bestuur: 14 stemgerechtigde leden - 5 vergaderingen per jaar
8 provincieraadsleden en 6 deskundigen + waarnemende experts
waaronder ook afgevaardigden van bouwbedrijf en orde van architecten

MONUMENTENWACHT: MARKTPOSITIE

- > maatschappelijke opdracht
- > ondersteuning door provincies
- > anderzijds marktspeler: klantenbeheer
- > relatie tot de bouwsector

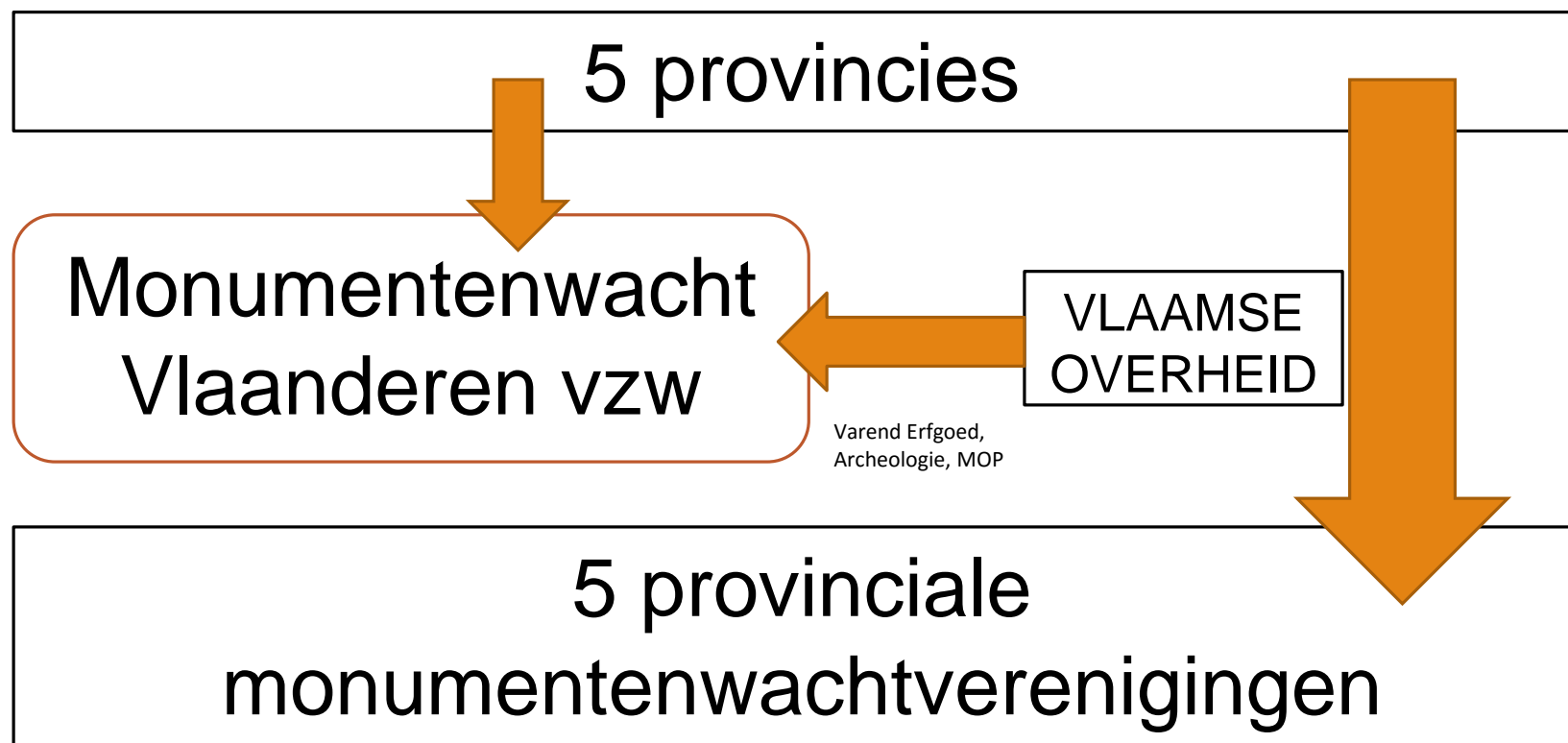
NAUWE SAMENWERKING TUSSEN OVERHEID EN PRIVATE SECTOR!

MONUMENTENWACHT: FINANCIERING EN DRAAGVLAK

- > hoofdfinancier provincie West-Vlaanderen (88%)
- > eigen inkomsten uit lidgelden en inspectiegelden (12%)
- > 525 abonnees voor 985 gebouwen
- > interprovinciale koepelorganisatie MoWa Vlaanderen
- > Vlaamse subsidie aan koepel voor 3 opdrachten

FINANCIERING

MONUMENTENWACHT = BRON VAN EXPERTISE!

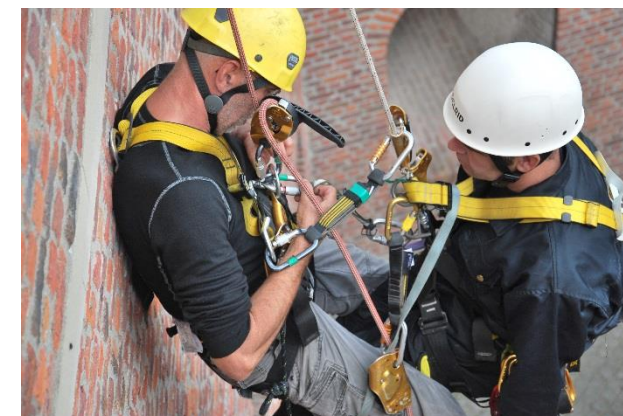
- > bouwkundige kennis
- > historische interieurs
- > materiaalkennis
- > historische bouwtechnieken
- > schaderisico's en schadebeelden
- > onderhoudsproducten en methodieken
- > klimaatbeheersing en monitoring

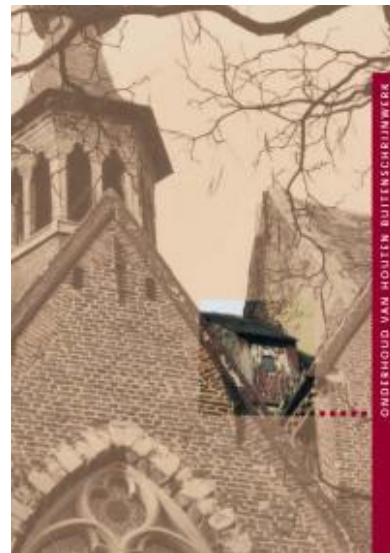
MONUMENTENWACHT = KLIMVAARDIG

- > beheersing klimvaardigheden
- > dankzij industriële touwtechnieken
- > ook inspectie van moeilijk bereikbare plaatsen
- > daken en zolders, torens, erkers ...
- > expertise in veiligheid en toegankelijkheid

ONDERHOUDS- BROCHURES

praktische publicaties met tal van onderhoudstips:

aangesloten leden en gebouwen:

- > 50 leden uit regio CO7 zuidelijke Westhoek, redelijke spreiding
- > waarvan 25 uit Ieper, 7 uit Poperinge, 7 uit Zonnebeke (rest verspreid)
- > 26 kerkbesturen, 6 gemeentebesturen, 7 particulieren, 5 verenigingen
- > 90-tal objecten, gebouwen, sites (kleine 10% totaal aantal)

regiospecifieke gebouwen of sites:

> begraafplaatsen

(grootschalige inspectie 2010)

> molens

> dorpskernen

> dorpskerken

> historische hoeves

TEAM MONUMENTENWACHT WEST-VLAANDEREN

6 bouwkundige wachters

2 interieurwachter

1 secretaris

1 coördinator

CONTACTGEGEVENS

MONUMENTENWACHT WEST-VLAANDEREN apb
Koning Leopold III-laan 31, 8200 Sint-Andries
050 40 35 70 monumentenwacht@west-vlaanderen.be
www.west-vlaanderen.be/monumentenwacht

